

Sbírka soudních rozhodnutí

Věc C-74/14

„Eturas“ UAB a další
v.
Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba

(žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas)

„Řízení o předběžné otázce — Hospodářská soutěž — Kartelové dohody — Jednání ve vzájemné shodě — Cestovní kanceláře a agentury používající společný počítačový rezervační systém — Automatické omezení maximální výše slevy pro online rezervace — Zpráva správce systému oznamující uvedené omezení — Mlčky učiněný souhlas, který lze kvalifikovat jako jednání ve vzájemné shodě — Skutečnosti zakládající dohodu a jednání ve vzájemné shodě — Posouzení důkazů a požadovaná úroveň dokazování — Procesní autonomie členských států — Zásada efektivity — Presumpce nevinny“

Shrnutí – rozsudek Soudního dvora (pátého senátu) ze dne 21. ledna 2016

1. *Kartelové dohody — Jednání ve vzájemné shodě — Důkaz jednání ve vzájemné shodě — Výměna informací mezi soutěžiteli — Neexistence procesních ustanovení v unijním právu — Použití vnitrostátního práva — Podmínka — Respektování zásady rovnocennosti a zásady efektivity — Důkaz sestávající z určitého počtu indicií a shod okolností prokazujících existenci a dobu trvání pokračujícího protisoutěžního jednání*

(Článek 101 odst. 1 SFEU; nařízení č. 1/2003, článek 2)

2. *Kartelové dohody — Jednání ve vzájemné shodě — Pojem — Koordinace a spolupráce neslučitelné s povinností každého podniku určovat své chování na trhu samostatně — Výměna informací mezi soutěžiteli — Domněnka použití informací pro určení jednání na trhu*

(Článek 101 odst. 1 SFEU)

3. *Kartelové dohody — Účast podniku na setkáních s protisoutěžním cílem — Dostatečnost mlčky učiněného schválení bez veřejného distancování nebo oznámení správním orgánům pro založení odpovědnosti podniku*

(Článek 101 odst. 1 SFEU)

4. *Právo Evropské unie — Zásady — Základní práva — Presumpce nevinny — Řízení ve věci hospodářské soutěže — Použitelnost*

(Článek 101 SFEU; Listina základních práv Evropské unie, čl. 48 odst. 1)

5. *Kartelové dohody — Jednání ve vzájemné shodě — Výměna informací mezi soutěžiteli — Účast cestovní agentury v informačním systému nabídek zájezdů — Zpráva správce systému oznamující cestovním agenturám automatické omezení výše slev použitelných na nákupy zájezdů*

online — Domněnka účasti na jednání ve vzájemné shodě — Možnost vyvrácení — Použití vnitrostátního práva — Nedostatečnost pouhého zaslání zprávy jako důkazu s ohledem na zásadu presumpce nevinny

(Článek 101 odst. 1 SFEU; Listina základních práv Evropské unie, čl. 48 odst. 1)

1. V unijním právu hospodářské soutěže sice článek 2 nařízení č. 1/2003 výslovně upravuje rozložení důkazního břemene, uvedené nařízení však neobsahuje zvláštní ustanovení o procedurálních aspektech. Uvedené nařízení tak neobsahuje zejména ustanovení týkající se zásad upravujících posouzení důkazů a požadované důkazní úrovně v rámci vnitrostátního řízení na základě článku 101 SFEU. Tento závěr je potvrzen bodem 5 odůvodnění nařízení č. 1/2003, který výslovně uvádí, že uvedeným nařízením nejsou dotčeny vnitrostátní předpisy týkající se požadované důkazní úrovně.

Při neexistenci unijních předpisů v této oblasti je přítom na vnitrostátním právním řádu každého členského státu, aby na základě zásady procesní autonomie taková pravidla stanovil.

V tomto kontextu odpověď na otázku, zda pouhé zaslání zprávy oznamující, že výše slev na produkty prodávané prostřednictvím informačního systému, jehož účelem je umožnit cestovním kancelářím prodávat na svých internetových stránkách zájezdy, bude omezena a po rozeslání této zprávy dojde v systému k technickým změnám nezbytným pro zavedení uvedeného opatření, může s ohledem na všechny okolnosti projednávané věci představovat dostačující důkaz pro účely prokázání, že příjemci této zprávy znali nebo museli nezbytně znát její obsah, neplyne z pojmu „jednání ve vzájemné shodě“ a není s ním ani úzce spjata. Taková otázka totiž musí být považována za otázku, která se týká posouzení důkazů a požadované důkazní úrovně, takže na základě zásady procesní autonomie, a s výhradou zásady rovnocennosti a zásady efektivit, spadá do působnosti vnitrostátního práva. V tomto ohledu zásada efektivit vyžaduje, aby důkaz porušení unijního práva hospodářské soutěže mohl být předložen nejen prostřednictvím přímých důkazů, ale rovněž prostřednictvím nepřímých důkazů, pokud jsou objektivní a shodují se.

(viz body 26, 30–37)

2. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 27, 33)

3. Viz znění rozhodnutí.

(viz bod 28)

4. Viz znění rozhodnutí

(viz bod 38)

5. Článek 101 odst. 1 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že pokud správce informačního systému, jehož účelem je umožnit cestovním kancelářím prodávat na svých internetových stránkách zájezdy v rámci jednotného rezervačního systému, zašle uvedeným hospodářským subjektům prostřednictvím systému osobní elektronické pošty zprávu, kterou jim oznamuje, že výše slev na produkty prodávané prostřednictvím uvedeného systému bude omezena a po rozeslání této zprávy dojde v systému k technickým změnám nezbytným pro zavedení uvedeného opatření, lze od okamžiku, kdy se hospodářské subjekty dozvěděly o zprávě zasláné správcem systému, mít za to, že se účastnily jednání ve vzájemné shodě ve smyslu uvedeného ustanovení, pokud se veřejně nedistancovaly od uvedeného

jednání nebo jej neoznámily správním orgánům, nebo nepředložily jiné důkazy pro účely vyvrácení uvedené domněnky, jako například důkaz o systematickém uplatňování slevy přesahující dotčenou horní hranici.

Přísluší předkládajícímu soudu, aby na základě vnitrostátní právní úpravy upravující posuzování důkazů a požadovanou důkazní úroveň přezkoumal, zda s ohledem na všechny okolnosti, které mu byly předloženy, může rozeslání takové zprávy představovat dostačující důkaz k prokázání, že její příjemci znali její obsah. Presumpce nevinny brání tomu, aby měl předkládající soud za to, že pouhé rozeslání uvedené zprávy může představovat důkaz dostačující k prokázání, že její příjemci museli nezbytně znát její obsah.

(viz body 39, 40, 41, 43–47, 50 a výrok)